

Sygn.akt III AUa 211/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SA Bożena Szponar - Jarocka

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 września 2016 r. w B.

sprawy z odwołania Gminy G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie odpowiedzialności z tytułu składek

na skutek apelacji Gminy G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 stycznia 2016 r. sygn. akt V U 1355/15

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję z dnia 12

sierpnia 2015 r. w punkcie III (trzecim) w ten sposób, że:

1. stwierdza, iż Gmina G. nie jest zobowiązana do zapłaty kwoty 2.592 zł z tytułu odpowiedzialności jako spadkobierca E. M. (1) za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;

3. tytułem zwrotu kosztów procesu za I instancję zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz Gminy G. kwotę 600 (sześćset) złotych;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz Gminy G. kwotę 480 (czteryście osiemdziesiąt) złotych.

Sygn. akt III AUa 211/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 12 sierpnia 2015 r. - wydaną w oparciu o przepisy art. 100, art. 97 § 1, art. 98 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613) w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121) - w pkt I określił wysokość zobowiązania zmarłego w dniu 31 maja 2011 r. płatnika E. M. (1) na dzień otwarcia spadku na łączną kwotę 250.556,44 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne – kwotę 124.432,49 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 12/2002, 09/2003 - 09/2006, 11/2006 – 09/2007, 05/2008 - 04/2011; kwotę 50.479,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 31 maja 2011 r. oraz kwotę 1.264,40 zł – z tytułu kosztów egzekucyjnych;

2) na ubezpieczenia zdrowotne – kwotę 43.679,69 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 07/2003 – 06/2004, (...), (...), (...); kwotę 16.711,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 31 maja 2011 r. oraz kwotę 516,60 zł – z tytułu kosztów egzekucyjnych;

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – kwotę 9.666,66 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11/2002, 09/2003 - (...), (...), (...); kwotę 3.697,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 31 maja 2011 r. oraz kwotę 109,60 zł – z tytułu kosztów egzekucyjnych.

W punkcie II decyzji organ rentowy rzekł, że Gmina G. ponosi, jako następcą prawnym zmarłego płatnika, odpowiedzialność za wymienione w pkt I zobowiązania, do wysokości stanu czynnego spadku, określonego w protokole spisu inwentarza z dnia 22 grudnia 2014 r., sporządzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku (sygn. akt TŻ KM 393/2014) tj. do wysokości 2.592,00 zł.

W punkcie III ZUS orzekł, że wymienione w pkt II zobowiązania należy wpłacić w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji na wskazany w niej rachunek bankowy.

Natomiast w pkt IV Zakład – na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r., - kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - umorzył postępowanie w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na Gminę G., następcę prawnego E. M. (1) za należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres 04/2001, 11/2001 – (...), (...), na ubezpieczenie zdrowotne za okres 11/2001-12/2001, (...) oraz na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres 11/2000 – 01/2001.

W uzasadnieniu decyzji Zakład podał, że na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 30 grudnia 2013 r., (sygn. akt II Ns 1447/12, II Ns 2854/12) spadek po zmarłym E. M. (1) na podstawie ustawy nabyła z dobrodziejstwem inwentarza Gmina G.. Tym samym, ponosi ona odpowiedzialność za zobowiązania zmarłego, których wysokość została określona na dzień otwarcia spadku, tj. dzień śmierci spadkobiercy – do wysokości stanu czynnego spadku tj. do kwoty 2.592,00 zł.

Gminę G. zaskarżyła powyższą decyzję w części dotyczącej pkt II i III wnosząc o zmianę decyzji poprzez orzeczenie, iż wobec spłaty wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku D. K. oznaczonego sygn. akt DK KM 516/15 Gmina G., jako następcą prawnym płatnika E. M. (1) nie ponosi odpowiedzialności za wymienione w pkt I zobowiązania i nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz ZUS kwoty 2.952,00 zł. Ponadto skarżąca domagała się zasądzenia kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wskazała, że pismami z dnia 7 kwietnia 2015 r. i 10 kwietnia 2015 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku D. K. w postępowaniu egzekucyjnym oznaczonym sygn. akt DK KM 516/15 zawiadomiła o wszczęciu egzekucji z wniosku (...) Bank (...) S.A., zażądała udzielenia wyjaśnień oraz wezwała do zapłaty należności – należność główna 101.270,30 zł oraz odsetek od 07.04.2015 r. w wysokości 62.948,51 zł wraz z kosztami postępowania egzekucyjnego. W dniu 26 maja 2015 r. skarżąca, na skutek zajęcia rachunku bankowego przez komornika sądowego, żądaniu zapłaty i zakazie wypłaty z rachunku dokonała przelewu na rachunek bankowy

wskazany przez komornika w kwocie 2993,78 zł tytułem spłaty zajęcia. Zdaniem Gminy G. powyższa zapłata na rzecz komornika sądowego w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym wyczerpała odpowiedzialność Gminy za długi spadkowe E. M. (1), bowiem odpowiada ona tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku.

Wyrokiem z dnia stycznia 2016 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił odwołanie i zasądził od Gminy G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że E. M. (1) prowadził działalność gospodarczą i zatrudniał pracowników. Z tego tytułu był płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W dniu 31 maja 2011 r. E. M. (1) zmarł. Po dokonaniu analizy konta zmarłego płatnika stwierdzono zaległość z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej wysokości 250.556,44 zł.

Sąd Rejonowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 30 grudnia 2013 r. stwierdził, że spadek po zmarłym E. M. (1) na podstawie ustawy nabyła z dobrodziejstwem inwentarza Gmina G. w całości. W dniu 22 grudnia 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku T. Ż. sporządził protokół spisu inwentarza po zmarłym. Z treści protokołu wynikało, że wartość stanu czynnego spadku **wynosiła 2.592,00 zł**. E. M. (1) figurował bowiem w operacie ewidencji gruntów jako właściciel udziału w nieruchomości, a mianowicie 1/2 części działki nr (...) położonej w obrębie E., gminie N., o powierzchni 0,30 ha. Wartość udziału w prawie własności określono na kwotę 2.592,00 zł. Do protokołu nie były wnoszone żadne zastrzeżenia.

W związku z powyższym organ rentowy ustalił, że odpowiedzialność za zobowiązania E. M. (1) - do wysokości stanu czynnego spadku, tj. do kwoty 2.592,00 zł – ponosi Gmina G. - jako spadkobierca. Ustalenia stały się podstawą wydania zaskarżonej decyzji, z którą nie zgodziła się skarżąca Gmina.

Rozważając poczynione ustalenia Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazał, iż E. M. (1), jako płatnik składek, na podstawie art. 46 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zobowiązany był do obliczania, rozliczania oraz opłacania w terminach określonych ustawą, należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy. Odpowiedzialność spadkobierców za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne wynika natomiast z art. 98 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa, który na podstawie art. 31 i 32 ustawy systemowej ma zastosowanie w niniejszym postępowaniu. Zgodnie z powołanym przepisem, do odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania składkowe spadkodawcy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o przyjęciu i odrzuceniu spadku oraz o odpowiedzialności za długi spadkowe.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 30 grudnia 2013r. o stwierdzeniu nabycia spadku, spadek po E. M. (1) na podstawie ustawy nabyła w całości Gmina G. z dobrodziejstwem inwentarza.

Stosownie do art. 1023 § 2 k.c. gmina nie składa oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza. Natomiast stosownie do art. 1031 § 2 k.c., w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza, spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Powyższe ograniczenie odpowiedzialności odpada, jeżeli spadkobierca podstępnie nie podał do inwentarza przedmiotów należących do spadku albo podał do inwentarza nie istniejące długi.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma racji Gmina mówiąc o wyczerpaniu swoje odpowiedzialności za długi zmarłego uiszczeniem zajętej kwoty Komornikowi, a podniesiony przez nią argument jest nieprzystający do zaskarżonej decyzji i przedczesny. Zdaniem Sądu spadkobierca przy należyтым spłaceniu długów powinien kierować się przede wszystkim koniecznością poszanowania interesów wszystkich znanych mu wierzycieli. Oznacza to, że nie może on zaspokajać ich w dowolnej, wybranej przez siebie wysokości, a powinien kierować się kolejnością przewidzianą w art. 1025 k.p.c. W przypadku gdy suma stanu czynnego spadku nie wystarczy na zaspokojenie w całości wszystkich wierzycieli tej samej kategorii, powinny one podlegać zmniejszeniu stosownie do dyspozycji art. 1026 k.p.c. Przy czym przywołany przepis art. 1025 kpc dotyczy ustalenia kolejności zaspokojenia się z kwot uzyskanych z egzekucji.

Zatem musi najpierw dojść do egzekucji, aby możliwe było ustalanie kolejności w zaspakajaniu się poszczególnych wierzycieli, a tym samym dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego możliwe jest skuteczne podnoszenie zarzutu, że spadkobierca nie ponosi odpowiedzialności za długi spadkowe w zakresie większym aniżeli czynny stan spadku, jeżeli przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Tymczasem zaskarżona decyzja stwierdza jedynie, że Gmina G. - jako następcą prawnym zmarłego płatnika - ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe E. M. (1). Jest to zatem etap wcześniejszy. Dopiero bowiem taka decyzja może być podstawą wszczęcia wobec odwołującej postępowania egzekucyjnego, w którym może ona podnosić zarzuty, które przedwcześnie podnosiła w tym postępowaniu. Sąd ubezpieczeń społecznych nie jest uprawniony do dokonywania oceny, w jakiej kolejności winny być zaspokajane wierzytelności wierzycieli E. M. (1) – jeszcze przed wszczęciem przez nich egzekucji. Takie ustalenia zdaniem Sądu mogą być dokonywane jedynie na etapie postępowania egzekucyjnego. Jedynie na marginesie należy wskazać, że z treści art. 1025 § 1 k.p.c. wyznaczającego kolejność zaspokojenia, na pierwszy rzut oka można wyciągnąć wniosek, iż to ZUS miał pierwszeństwo w zaspokojeniu przed (...) Bank (...) S.A., albowiem jego wierzytelność wymieniona jest w art. 1025 § 1 pkt 7 kpc, a wierzytelność banku wymieniona jest w art.1025 § 1 pkt 9 lub 10 k.p.c..

Niewątpliwie Gmina G. przed przystąpieniem do spłaty długu jednego z wierzycieli powinna mieć na uwadze to, że art. 1032 k.c. nakłada na spadkobiercę przyjmującego spadek z dobrodziejstwem inwentarza obowiązek uwzględnienia wszystkich wierzytelności obciążających masę spadkową, o których powziął on wiadomość przed przystąpieniem do ich zaspokojenia. Podstawową zasadą dziedziczenia spadku z dobrodziejstwem inwentarza jest ponoszenie odpowiedzialności za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Przy czym reguła ta doznaje wyłączenia, jeżeli spadkobierca podstępnie zataił część majątku spadkowego lub zgłosił nieistniejące długi, jego działalnictwo zostaje zaś ograniczone w wypadku gdy spadkobierca spłaca niektóre długi spadkowe, wiedząc o istnieniu innych długów spadkowych. Ustawodawca powiązał więc możliwość i zakres korzystania z dobrodziejstwa inwentarza z rzetelnością zachowania. Dlatego też, w wypadku nieuczciwych zachowań nakierowanych na zafałszowanie stanu spadku traci on ten przywilej całkowicie, natomiast w wypadku nieuprawnionego faworyzowania niektórych wierzycieli z krzywdą dla innych, znanych spadkobiercy – jego odpowiedzialność poszerza się na tyle, by zapewnić także pominiętym wierzycielom należyte zaspokojenie. Spadkobierca ponosi wówczas odpowiedzialność za nieuwzględnione długi ponad wartość stanu czynnego spadku, do takiej wysokości, w jakiej byłby zobowiązany je zaspokoić, gdyby spłacał należycie wszystkie długi spadkowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.02.2014 r. sygn. akt I CSK 264/13, nr LEX 1523429).

Zdaniem Sądu I instancji w świetle powyższych rozważań, uznać należało, iż – wbrew twierdzeniom odwołującej Gminy – roszczenia organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP i FGŚP nie wygasło. W momencie otwarcia spadku, wysokość stanu czynnego spadku wynosiła 2.592 zł. W żaden sposób na zmniejszenie tej kwoty nie wpływa fakt, że Gmina dokonała zapłaty na rzecz innego wierzyciela. Kwota zobowiązania wskazywana jest na moment otwarcia spadku, zaś w tym momencie to była kwota 2.592 zł. I taka też kwota w dalszym ciągu obciąża odwołującą Gminę względem organu rentowego.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie i orzekł o kosztach na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490). Stawkę pełnomocnika ustalił przyjmując, że niniejsza sprawa dotyczyła nieopłaconych składek, tak więc podstawą prawną zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego jest § 6 pkt 3, nie zaś § 11 pkt 2 w/w rozporządzenia.

Gmina G. wywiodła apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości i zarzucając mu :

I. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1. art. 1031 § 2 k.c. w zw. (...) k.c. - poprzez błędne uznanie, iż strona odwołująca się dowolnie, z pominięciem wierzycieli dokonała spłat należności wynikających z długów spadkowych, podczas gdy z należytą starannością dokonała obowiązków wynikających z bycia spadkobiercą i dziedziczenia z dobrodziejstwem inwentarza, a postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku D. K. w tym zajęcie rachunku bankowego Gminy zakazie wypłat, pozbawiła stronę odwołującą się możliwości doboru kolejności spłaty wierzycieli,

II. naruszenie prawa procesowego tj.:

1. niewłaściwe zastosowanie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę dowodów zebranych w sprawie, co miało wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku. W konsekwencji doprowadziło do sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, skutkiem czego doszło do błędnej oceny stanu faktycznego, poprzez przyjęcie, że:

a) argument Gminy G. o wyczerpaniu stanu czynnego spadku wskutek spłaty długu innemu wierzycielowi dłużnika jest nieprzystający do zaskarżonej decyzji i przedwczesny,

b) Gmina G. zaspokoili jednego wierzyciela w dowolnej wybranej przez siebie wysokości,

c) Gmina G. w sposób nieuprawniony faworyzowała niektórych wierzycieli z krzywdą dla innych,

w sytuacji, gdy:

a) Gmina działała w poszanowaniu interesów wszystkich znanych mu wierzycieli,

b) zawiadomienie z dnia 17 marca 2015 r o zakończeniu postępowania wyjaśniającego Gmina otrzymała dnia 20 marca 2015 r. i do dnia 21 maja 2015 r. - zawiadomieniu komornika sądowego o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat, brak było jakiegokolwiek decyzji w sprawie prowadzonej przez ZUS,

c) wobec zajęcia rachunku bankowego Gminy przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku D. K. i zakazie wypłat Gmina została zmuszona do zapłaty należności żądanej przez komornika.

2. art. 477¹⁴ k.p.c. poprzez uznanie, iż nie ma podstaw do uwzględnienia odwołania, w sytuacji gdy stan faktyczny i prawny przedmiotowej sprawy przemawia za uwzględnieniem odwołania.

Wskazując na powyższe apelacja wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz odwołującego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jako wniosek ewentualny apelacja wносиła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelację należało uznać za zasadną w jej zasadniczej części, jedynie w zakresie zaskarżenia apelacją samego ustalenia odpowiedzialności Gminy jako spadkobiercy (pkt II decyzji) E. M. (1) do wysokości stanu czynnego spadku nie można je podzielić.

Ustalenia Sądu Okręgowego w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia wymagają uzupełnienia, zdaniem bowiem Sądu Apelacyjnego oprócz niespornych okoliczności związanych z faktem bycia przez Gminę spadkobiercą ustawowym zmarłego E. M. (2), odpowiadającym do wysokości stanu czynnego spadku tj. do kwoty 2.592 złotych – koniecznym jest dostrzeżenie i uwypuklenie innych, także niespornych elementów stanu faktycznego, których Sąd Okręgowy jak się zdaje nie wziął po uwagę. Po pierwsze z akt komorniczych wynika, iż (...) Bank (...) S.A. złożył w dniu 7 kwietnia 2015 r. wniosek egzekucyjny wskazujący Gminę G. jako dłużnika (k.1 akt komorniczych.). W dniu 10 kwietnia Gmina G. otrzymała od Komornika zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, żądanie złożenia wyjaśnień, oraz wezwanie do zapłaty

należności (k.17 tych akt dowód doręczenia). W dniu 16 kwietnia 2015r. Gmina złożyła Komornikowi pismo procesowe jako dłużnik, w którym poinformowała go o zakresie swojej odpowiedzialności (o spisie inwentarza i czynnym stanie majątku spadkowego -k.21). Poinformowała go w tym piśmie również o zgłoszeniu wierzytelności przez (...) Oddział w B., Urząd Skarbowy oraz (...). Zajęciem z dnia 21 maja 2015r. Komornik zajął rachunek bankowy Gminy do kwoty 2.592 oraz obciążał ją kosztami postępowania. Pismo o zajęciu dotarło do Gminy i Banku Spółdzielczego w B. prowadzącego rachunek Gminy w dniu 25 maja 2015r. (k. 30-31). Z informacji o przelewie (k. 33 akt kom.) wynika, iż w dniu 26 maja 2015r. Gmina uiszczyła całą należność Komornikowi w celu uchylenia zajęcia rachunku.

W świetle tych uzupełnionych ustaleń stanu faktycznego trudno jest przyjąć, iż Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował art. 1032 §2 k.c. W świetle tej regulacji spadkobierca, który przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza i spłacając niektóre długi spadkowe, wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o istnieniu innych długów spadkowych, ponosi odpowiedzialność za te długi ponad wartość stanu czynnego spadku, jednakże tylko do takiej wysokości, w jakiej byłby obowiązany je zaspokoić, gdyby spłacał należycie wszystkie długi spadkowe. Zdaniem Sądu Apelacyjnego przepis ten ma zastosowanie w takiej sytuacji, kiedy to spadkobierca samodzielnie i arbitralnie decyduje o tym, które długi spadkowe zaspokaja, a swoim działaniem krzywdzi pozostałych wierzycieli. Nie jest zaś samodzielnym działaniem spadkobiercy zaspokojenie wierzyciela przez spadkobiercę w toku prowadzonego przeciwko niemu egzekucji. Jeżeli w toku prowadzonej egzekucji spadkobierca poinformuje Komornika, a tym samym wierzyciela, których wszczął egzekucję o istnieniu innych wierzycieli i długów spadkowych, a mimo to egzekucja przeciwko niemu jest dalej prowadzona tylko przez tego wierzyciela, to spadkobierca nie powinien ponosić odpowiedzialności za długi, jeżeli w toku tej egzekucji wyegzekwowano kwotę wyczerpującą swoją wysokością odpowiedzialność tegoż spadkobiercy. Prowadzenie w takiej sytuacji przez wierzyciela i Komornika egzekucji zaspokajającej tylko jednego wierzyciela nie może obciążać spadkobiercy. Nie powinno ulegać wątpliwości, iż spadkobierca, przeciwko któremu prowadzona jest egzekucja jest żywotnie zainteresowany uchyleniem zajęcia jego rachunku bankowego. Dotyczy to również Gminy, która realizując swoje zadania publiczne nierzadko bierze udział w obrocie cywilno-prawnym, a fakt zajęcia rachunku może podważać jej wiarygodność także jako kontrahenta. Odnosząc powyższe rozważania wprost do okoliczności niniejszej sprawy przyjąć należało, że skoro Gmina G. nie miała wpływu na wybór wierzyciela, bowiem do zaspokojenia wierzyciela doszło do ramach postępowania egzekucyjnego, a nadto w toku tego postępowania **poinformowała Komornika o istnieniu innych wierzycieli** – to nie można jest zarzucić wadliwego wyboru co do zaspokojenia wierzycieli.

Zasadny zatem okazał się zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego przez Sąd Okręgowy w szczególności art. 1032 §1 k.c.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy na zasadzie art. 386 §1 k.p.c. dokonał stosownej zmiany zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzję organu rentowego.

Apelacji, a wcześniej odwołania nie można uznać za zasadne jedynie w zakresie (pkt II decyzji) co do samego ustalenia odpowiedzialności Gminy jako spadkobiercy E. M. (1) do wysokości stanu czynnego spadku. Ta odpowiedzialność w istocie co do zasady nie była sporna i Gmina jej nie kwestionowała, i nie na tym oparła w wniesione środki zaskarżenia, twierdziła jedynie, swoje świadczenia jako spadkobierca spełniła – w toku prowadzonego przeciwko niej postępowania egzekucyjnego.

Niezasadność apelacji i odwołania w tym zakresie wpływa jedynie marginalnie na ocenę tego kto wygrał spór w niniejszej sprawie i uzasadnia jedynie uznanie w zakresie kosztów procesu, iż zachodzi przypadek z art. 100 k.p.c., że Gmina uległa tylko co do nieznaczącej części swego żądania. O kosztach procesu za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2014 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804). O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2014 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804). Nadto zasadzoną na rzecz skarżącego opłatę sądową od apelacji w wysokości należnej (30 zł) stosowanie do art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U.2014.1025 ze zm.) .